

De Zomerdijk was vroeger een verhaal apart. Het was een smalle, landelijke, met grind verharde weg. Aan beide kanten van de weg stonden veelal grote eikenbomen die het idee gaven van een allee. Aan de linkerkant was op een aantal plaatsen een fraai uitzicht over de weilanden en de trekgraten. De Veldweg en de oude Dikkersstraat, evenals de zgn. huizen van Appelo, zijn aan het begin van de 20e eeuw gebouwd zodat daarvoor ook op die plaatsen het uitzicht over de landerijen vrij was. Het was vooral op zondag een geliefd wandelgebied voor de Sluzigers. Men ging dan wandelen tot de laatste boerderij, of tot de 1e of 2de rollepaal of zelfs naar Beukersschut, in die dagen een klein gehucht met enkele boerderijen.

Na de laatste boerderij begon het jaagpad, een klein smal weggetje langs de boorden van het drukbevaren Meppelerdiep. Dit jaagpad werd gebruikt door de scheepsjagers die met hun paarden de schepen bij ongunstige wind door het Meppelerdiep trokken. De Sluziger scheepsjagers woonden aan de Zomerdijk en konden op deze manier hun bescheiden inkomen wat aanvullen. De genoemde 'rollenpalen' waren nodig om in de bochten van de rivieren en kanalen de lijn strak te houden.

Op de Zomerdijk woonden in het begin 20e eeuw nog maar weinig mensen. Door de bouw van de al genoemde straten veranderde dat wel iets. In dit stukje Zwartsluis waren weinig winkels; bakkers en slaggers blijken er op de Zomerdijk

niet geweest te zijn. De aanwezige kalkovens, de scheepswerven en de koffiestroopfabriek zorgden echter wel voor veel werkgelegenheid.

Verder aan het begin van de Zomerdijk het winkeltje en het volkslogement van Pluim. Dit was tevens een gelegenheid waar men zijn paard en wagen kwijt kon, b.v. als men vanuit De Velde of Baarlo zondags ter kerke ging in Zwartsluis. Dit logement had als uithangbord deze spreuk: "Wie iets te zeggen heeft van 't meyne, ga eerst naar huis, bezie het zijne, vindt hij aan 't zijne geen gebreken, dan mag hij vrij van 't meyne spreken".

Tussen de boerderij van V.d. Wetering en de werf van Van Goor en Spiekman stond wat men noemde "'t Grote Uus". Dit waren 8 één-kamerwoningen, 4 naar de Zomerdijk gekeerd, en 4 naar de Meppelerdiepzijde en dit alles onder één dak. Zij waren bewoond door grote gezinnen met grote zorgen. Hierachter was een terrein omgeven door grote bomen, waar 's zaterdagsmiddags vaak het Leger Des Heils met woord en lied getuigde van het betere land.

De eeuwen door zijn er een ontelbaar aantal mensen over de Zomerdijk gegaan, van en naar Drenthe, soms op doorreis naar verre oorden. Evenzo vele schepen geladen of ongeladen door het Meppelerdiep.

Een boeiend stukje Zwartsluis.

Zomerdijk, vanaf Kerkstraat, links:

1	Boerderij
Brandweer kazerne
3	Pastorie doopsgezinde gemeente
3	BESTO verpakkingen BV
5	Aannemers en metselaars
5	Interieurbouwers
5	Gereformeerde kerk o.h. art. 31
5	Gereformeerde kerk o.g. art. 31 (<i>vernieuwd; herbouwd</i>)
Taanderij
11	Opslagplaats ijzer en lompen
13	Werkplaats mastenmaker
17	Boerderij
17	Postkantoor (tijdelijke vestiging)
17	RABO-bank

Harsevoort

V.d. Beld en V.d. Stouwe
H. v.d. Meulen
H. v.d. Meulen

Fl. Jalink
Aronius
Buit
T. Corporaal

RABO-bank Genemuiden

17 Kantoor Min. Landbouw en Visserij
 17 Praktijk dierenarts
 Boerderij
 Boerderij (ook scheepsjager)
 Museum Schoonewelle
 Muziekvereniging Voorwaarts

H.A. de Boer
 J. Hammer
 J.A. Vos

(Veldweg)

27 Boerderij
 31 Smederij en winkel
 31 Smederij en winkel
 Boerderij
 Berging rouwkoets
 Boerderij
 39 Melkhandel
 41a Gemeente werkplaats
 Boerderij
 Transportbedrijf
 Kleermakerij en postbode
 71 Clubgebouw
 73 Boerderij en kennel
 69 Benzinstation

H. Kronenberg
 R. Pluim
 A. Corporaal, vh. R. Pluim
 G. Doosje

Jac. Doosje
 W. Doosje

M. Vos
 J. Vos
 Pierik
 Pieter Marits-groep Zwartsluis
 H. Krabbe
 J. de Rijk

Zomerdijk, vanaf Kerkstraat, rechts:

2 Kruidenierswaren
 2 Burgemeesterswoning
 2 Burgemeesterswoning
 2 Groene Kruis-gebouw
 2 Dienst gemeentewerken
 4 Gereformeerde Lagere School
 4 BESTO Redding BV
 6 Kantoor BESTO Redding BV
 8 BESTO Redding BV
 10 Bomen- en mastenmakerij
 10 Kippenfokkerij
 10 Rederij
 10 Koetsen en paardenstalling; winkel en logement
 12 Mastenmakerij
 12 Kantoor Zand- en Grindhandel
 14-26 Scheepswerf
 14-26 De Bongert, waar o.m. verkopen plaatsvonden
 van o.a. boerengeriefhout
 14 Kustvaartonderneming
 16 Makelaarskantoor
 26 Botenbouw
 26 Botenbouw
 26 Botenbouw
 26 Garagebedrijf
 26 Transportbedrijf/Kantoor
 28 Transportbedrijf/ Berging
 30 Scheepswerf

Snippe
 Burg. Van Eck
 Burg. Oprel

Gemeente Zwartsluis

V.d. Beld en v.d. Stouwe
 V.d. Beld en v.d. Stouwe
 V.d. Beld en v.d. Stouwe
 J. Buit
 W. Westerhuis
 A. Westerhuis
 H. Pluim
 A. v.d. Woude
 Westerhuis BV
 Prins

H. Appelo
 A.C. Blei
 Gebr. Bieze
 P. Bieze
 J. Smit, vh. Bieze
 Enting
 Marsman BV
 Marsman BV
 Appelo

32	Kruidenierswaren en petroleum	Mevr. G. Mastenbroek
34	Teershuur	Fa. Jacobs
34	Gebrande Suikerpoederfabriek	Buisman BV
42	Boerderij	G. Keizer
42	Boerderij	J. Krabbe
48	Kruidenierswaren	Fl. Corporaal
52	Boerderij	V.d. Wetering
54	Het Grote Huis, met 8 éénkamerwoningen	
58	Kalkovens	Van Setten
58	Scheepswerf	J. van Goor
58	Scheepswerf	Van Goor en Spiekman
58	Scheepswerf	Kunst BV
58	Scheepswerf	Poppen BV
58	Hydrosta	L. Stam
58	Scheepsnavigatie en elektronica	Gebr. Bonte
65	Boerderij	D. de Boer
68	Scheepswerf	C. Appelo
70	Boerderij	J. v.d. Horst
70	Boerderij	D. v.d. Horst, vh. J. v.d. Horst
72	Boerderij	M. Krabbe
74	Boerderij	V.d. Wetering
74	Boerderij	V.d. Berg, vh. v.d. Wetering
74	Boerderij	H. Braamskamp, vh. v.d. Berg
74	Boerderij	J. Krabbe, vh. H. Braamskamp
	Petroleumverkoop	Th. Volken
78	Aqua Service	Gebr. A. en J. Bonsink BV
	Kalkbrandereien	Fa. Doeksen
80	Garagebedrijf	Enting BV
84	Scheepssmederij	H. Breman
84	Jacht- en Motorenservice	V.d. Veer en Brinks
84	Jachthaven Zomerdijk	V.d. Veer en Brinks
90	Dive Shop en Duikschoon	V.d. Veer en Brinks
90	Klompmakerij	B. Klomp
90	Bootverkoop en berging	H.R. Schraa
90	Discotheek Het Kombuis	H.R. Schraa
90	Bar-Cafetaria Curling Meppelerdiep	Volken
90	Garagebedrijf	Bakker
90	Garagebedrijf	J. de Rijk
90	Schildersbedrijf	Schurink BV
92	Scheepsbetimmering	Kerstholt BV
92	Kraanverhuur en botenberging	C.N. van Wieren BV
94	Jachtwerf en botenberging	S. Lok en Zn.
96	Boerderij	H. de Boer
	Boerderij, melkverkoop en bootbouwers	Gebr. Horzelenberg
104	Jacht- en scheepsschilders	D. Bonsink
106	Boerderij	H. Krabbe